Ch4 - Bốn Pháp - X. Phẩm A-Tu-La (Asuravagga)

Kinh Tăng Chi Bộ (VNC PHVN, 2021)

CHƯƠNG IV. BỐN PHÁP 4 357

X. PHẢMA-TU-LA (ASURAVĂGGA)

I. KINH A-TU-LA (Asurasutta)ni (4 II. 92) 91. Này các Tỷ-kheo, có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? A-tu-la với quyên thuộc a-tu-la, a-tu-la với quyên thuộc chư thiên, chư thiên với quyến thuộc a-tu-la, chư thiên với quyến thuộc chư thiên. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người a-tu-la với quyến thuộc a-tu-la? Ở đây, này các Tỷ-kheo5 có hạng người có ác giới, theo ác pháp, hội chúng của người ây cũng có ác giới, theo ác pháp. Như vậy, này các Tỷ-kheo9 là hạng người a-tu-la với quyến thuộc a-tu-la. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là hạng người a-tu-la với quyến thuộc chư thiên? Ở dây, này các Tỷ-kheo? có hạng người có ác giới, theo ác pháp, nhưng hội chúng của người ấy có giới? theo pháp lành. Như vậy? này các Tỷ-kheo, là hạng người a-tu-la với quyến thuộc chư thiên. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người chư thiên với quyến thuộc a-tu-la? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người có giới5 theo pháp lành, còn hội chúng của người ấy có ác giới, theo ác pháp. Như vậy, này các Tỷ-kheo5 là hạng người chư thiên với quyến thuộc a-tu-la. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng chư thiên với quyến thuộc chư thiên? Ở đây, này các Tỷ-kheo? có hạng người có giới, theo pháp lành, và hội chúng của người ấy cũng có giới, theo pháp lành. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là hạng người chư thiên với quyên thuộc chư thiên. Bốn hạng người này, này các Tỷ-kheo, có mặt hiện hữu ở đời. II. KINH ĐỊNH THỨ NHẤT (PaḶhamasamãdhisutta) (A. IL 92) 92. Có bốn hạng người, này các Tỷ-kheo, có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Ở đây? này các Tỷ-kheo, có hạng người chứng được nội tâm chỉ, nhưng 128 ơ đây, này các Tỷ-kheo5 có không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán.127

127 Tham chiếu: A. II. 57; GS. II. 66 (kinh 53 ở trước). 128 AA. III. 116: Adhỉpannãdhaĩnmavỉpassanãyãtỉ sankhãraparỉggãhaka vỉpassanãnãnassa ("Tăng thượng tuệ pháp quán'* nghĩa là tuệ quail phân biệt các pháp hữu vi).

hạng người được tăng thượng tuệ pháp quán, nhưng không chứng được nội tâm chỉ. Ở đây, này các Tỷ-kheo9 có hạng người không chứng được nội tâm chí, cũng không được tăng thượng tuệ pháp quán. Ở đây, này các Tỷ-kheo5 có hạng người chứng được nội tâm chỉ, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Này các Tỷ-kheo, bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời.

III. KINH ĐỊNH THỨ HAI (Dutìyasamãdhisutta) (A. II. 92) 93. Có bốn hạng người, này các Tỷ-kheo, có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người chứng được nội tâm chi, nhưng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Ở dây, này các Tỷ-kheo? có hạng người chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, nhưng không chứng được nội tâm chỉ. Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người không chứng được nội tâm chí, cũng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Ở dây, này các

Tỷ- kheo, có hạng người chứng được nội tâm chí, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Tại đấy, này các Tỷ-kheo? hạng người này chứng được nội tâm chí, nhưng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Sau khi người ấy an trú nội tâm chi, chú tâm thực hành tăng thượng tuệ pháp quán; người ấy, sau một thời gian, chứng được nội tâm chí, và chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Tại dấy, này các Tỷ-kheo, hạng người này chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, nhưng không chứng được nội tâm chỉ. Sau khi người ấy an trú trên tăng thượng tuệ pháp quán, chú tâm thực hành nội tâm chỉ; người ấy, sau một thời gian, chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, và chứng được nội tâm chỉ. Tại dấy, này các Tỷ-kheo5 hạng người này không chứng được nội tâm chỉ, cũng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Người ây, này các Tỷ-kheo, để chứng đắc các thiện pháp ấy, cần phải thực hiện tăng thượng ý muốn5 tinh tấn, cố gắng, nỗ lực, tâm không thối chuyển, chánh niệm, tỉnh giác. Ví như5 này các Tỷ-kheo, khi khăn bị cháy hay đầu bị cháy, và để dập tắt khăn và dầu, cần phải thực hiện tăng thượng ý muôn5 tinh tân, cô găng, nỗ lực, tâm không thối chuyển, chánh niệm, tỉnh giác. Cũng vậy? này các Tỷ-kheo? người ây? đê chứng đăc các thiện pháp ây, cân phải thực hiện tăng thượng ý muốn, tinh tấn, cố gắng, nỗ lực, tâm không thối chuyển, chánh niệm, tỉnh giác; vị ấy, sau một thời gian, thành người có chứng được nội tâm chỉ và tăng thượng tuệ pháp quán. Tại đấy, này các Tỷ-kheo? hạng người này chứng được nội tâm chí, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, người ấy, này các Tỷ-kheo, sau khi an trú trong các thiện pháp ấy, cần phải chú tâm tu tập hơn nữa để đoạn diệt các lậu hoặc. Này các Tỷ-kheo5 bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời.

CHƯƠNG IV. BỐN PHÁP 359

IV. KINH ĐỊNH THỨ BA (Tatiyasamãdhisutta) (A. II. 93) 94. Này các Tỷ-kheo? có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có hạng người chứng được nội tâm chí, nhưng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Ở đây5 này các Tỷ-kheo? có hạng người chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, nhưng không chứng được nội tâm chỉ. Ở đây5 này các Tỷ-kheo5 có hạng người không chứng được nội tâm chí, cũng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Ở đây, này các Tỷ- kheo5 có hạng người chứng được nội tâm chi, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Tại dấy, này các Tỷ-kheo5 hạng người này chứng được nội tâm chỉ nhưng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán... (như trên). Sau khi đi đến hạng người chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, người này cần phải nói như sau: "Thua Hiên giả5 các hành cân phải thây thê nào, các hành cân phải biết thế nào, các hành cần phải quán thế nào?" Người ấy trả lời cho vị này: "Nhu đã được thây, như đã được biêt, như vậy? này Hiên giả, các hành cân phải được thây như vậy, các hành cần phải được biết như vậy, các hành cần phải quán như vậy.,, Vị này sau một thời gian, chứng được nội tâm chỉ, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Tại đấy, này các Tỷ-kheo5 hạng người này chứng được tăng thượng tuệ pháp quán5 nhưng không chứng được nội tâm chỉ. Người này sau khi đi đến hạng người chứng được nội tâm chỉ này, cần phải nói như sau: "Thua Hiền giả, tâm cần phải an lập thế nào? Tâm cần phải an trú thế nào? Tâm cần phải nhất tâm thế nào? Tâm cần phải định tĩnh thế nàoT'

Người ấy trả lời cho vị này: "Nhu đã được thấy, như đã được biết, như vậy, thưa Hiền giả, tâm cần phải an lập như vậy9 tâm cân phải an trú như vậy? tâm cân phải nhất tâm như vậy? tâm cần phải định tĩnh như vay." Vị ấy sau một thời gian, chứng được tăng thượng tuệ pháp quán? cũng chứng được nội tâm chỉ. Tại dấy, này các Tỷ-kheo, hạng người này không chứng được nội tâm chỉ, cũng không chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Người này, này các Tỷ- kheo, sau khi đi đến hạng người chứng nội tâm chí, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán, người này cần phải nói như sau: "Thua Hiền giả5 tâm cần phải an lập thế nào? Tâm cần phải an trú thế nào? Tâm cần phải nhất tâm thế nào? Tâm cần phải định tĩnh thế nào? Các hành cần phải thấy thế nào? Các hành cần phải biết thế nào? Các hành cần phải quán thế nào?" Người ấy trả lời cho vị này: "Nhu đã được thây, như đã được biêt, như vậy, này Hiên giả? tâm cân phải an lập như vậy, tâm cân phải an trú như vậy? tâm cân phải nhât tâm như vậy, tâm cần phải định tĩnh như vậy, các hành cần phải thấy như vậy, các hành càn phải biết như vậy, các hành cần phải quán như vRy.” Vị ấy, sau một thời gian chứng được nội tâm chỉ, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán.

Tại đây, này các Tỷ-kheo, hạng người này chứng được nội tâm chí, cũng chứng được tăng thượng tuệ pháp quán. Vị này, này các Tỷ-kheo9 sau khi an trú trong các thiện pháp, cần phải tu tập chú tâm vào sự đoạn diệt các lậu hoặc. Này các Tỷ-kheo, bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. V KINH QUE LỬA (Chavãlãtasuttà)129 (4 II. 95) 95. Này các Tỷ-kheo, có bốn hạng người có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Hạng người không hướng đến lợi mình, không lợi người; hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình; hạng người hướng đến lợi mình, không lợi người; hạng người hướng đến lợi mình và lợi người. Ví nhu, này các Tỷ-kheo, một que lửa lây từ đông lửa thiêu xác, hai đâu đêu cháy đỏ, ở giữa được trét với phân,130 không có tác dụng là đồ chụm lửa ở làng hay ở rừng. Này các Tỷ-kheo5 Ta tuyên bố rằng người này giống như ví dụ ấy, tức là người không hướng đến lợi mình, không lợi người. Tại dây, này các Tỷ-kheo, hạng người này hướng đến lợi người, không lợi mình. Hạng người này so với hạng người kia, vi diệu hơn, thù thắng hơn. Ở dây, này các Tỷ-kheo? hạng người này hướng đến lợi minh, không lợi người. Hạng người này so với hai hạng người kia, vi diệu hơn, thù thắng hơn. Tại đây, này các Tỷ-kheo? hạng người này hướng đên lợi mình và lợi người, hạng người này so với ba hạng người trên5 là tối thượng, tối thắng, thượng thủ, vô thượng và cực thắng. Ví như, này các Tỷ-kheo, từ bò có sữa? từ sữa có lạc, từ lạc có sanh tô, từ sanh tô có thục tô5 từ thục tô có đề-hồ?131 yà đây gọi là tối thượng. Cũng vậy? này các Tỷ-kheo, hạng người này hướng đến lợi mình và lợi người, hạng người này so với ba hạng người trên là tối thượng, tối thắng, thượng thiỉ, vô thượng và cực thắng. Bốn hạng người này9 này các Tỷ-kheo, có mặt hiện hữu ở đời. VI. KINH NHIẾP PHỤC THAM (Rãgavinayasutta)132 (A. II. 96) 96. Này các Tỷ-kheo5 có bốn hạng người có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Hạng người hướng đến lợi mình, không lợi người; hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình; hạng người không hướng đến lợi mình, không hướng đến lợi người; hạng người hướng đến lợi mình và lợi người.

129 Tham chiếu: Thất xứ tam quản kỉnh (7.02. 0150A.9. 0877a25). 130 Gũthagata. Ở đây cho là bôi phân bò vào que lửa khi làm lễ thiêu xác. Xem s. III. 93. 131 Xem 4 III. 219; V. 182; s. III. 264. Bản dịch tiếng Anh là từ bò có sữa, từ sữa có sữa đặc, từ sữa đặc có bơ, từ bơ có ghee, từ ghee có phần bọt của ghee. Danh từ Hán dịch là từ sữa có lạc (sữa đông), từ lạc CÓ sanh tô, có thục tô, từ thục tô có đê-hô. 132 Tên kinh này và 2 kinh kế tiếp (97, 98) trong bản tiếng Anh của PTS: Profit of Self, nghĩa là Lợi ích cho mình.

Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người hướng đến lợi minh, không lợi người? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có hạng người hướng đến nhiếp phục tham cho tự mình, không khích lệ người khác nhiêp phục tham; hướng đên nhiêp phục sân cho tự mình, không khích lệ người khác nhiếp phục sân; nhiếp phục si cho tự mình, không khích lệ người khác nhiếp phục si. Như vậy, này các Tỷ-kheo? là hạng người hướng đến lợi mình, không lợi người. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người không hướng đến nhiếp phục tham cho tự mình, khích lệ nhiếp phục tham cho người; không hướng đến nhiếp phục sân cho tự mình, khích lệ nhiếp phục sân cho người; không hướng đến nhiếp phục si cho tự mình, khích lệ nhiếp phục si cho người. Như vậy5 này các Tỷ- kheo, là hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người không hướng đến lợi mình, không hướng đến lợi người? Ở đây, này các Tỷ-kheo5 có hạng người không hướng đến nhiếp phục tham cho tự mình, không khích lệ người khác nhiếp phục tham; không nhiếp phục sân cho tự mình, không khích lệ người khác nhiêp phục sân; không nhiếp phục si cho tự mình, không khích lệ người khác nhiêp phục si. Như vậy, này các Tỷ- kheo, là hạng người không hướng đến lợi mình, không hướng đến lợi người. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là hạng người hướng đến lợi mình và lợi người? Ở đây, này các Tỷ-kheo5 có hạng người hướng đến nhiếp phục tham cho tự mình và khích lệ người khác nhiếp phục tham; hướng đến nhiếp phục sân cho tự mình và khích lệ người khác nhiếp phục sân; hướng đến nhiếp phục si cho tự mình và khích lệ người khác nhiêp phục si. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là hạng người hướng đến lợi mình và lợi người. Này các Tỷ-kheo, bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. VII. KINH NHANH CHÓNG TỊNH TÂM (Khippanisantisutta)m (A. II. 97) 97. (Như đoạn đầu kinh 96). - Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người hướng đến lợi mình, không lợi người? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người mau mắn nhận xét trong các thiện pháp, thọ trì các pháp đã được nghe, suy tư ý nghĩa các pháp đã được thọ trì; sau khi hiểu nghĩa, hiểu pháp, thực hành pháp, tùy pháp; nhưng không phải là người thiện ngôn5 khéo nói, dùng những lời tao nhã, phát âm chính xác, rõ ràng, khiến cho nghĩa lý được minh bạch; 134 không phải là người thuyết giảng,

133 Tham chiếu: Thất xứ tam quản kinh (r.02. 0150A.8. 0877a20). 134 Xem s. I. 240; II. 280; Ud. 59.

khích lệ, làm cho phấn khởi, làm cho hoan hỷ các vị đồng Phạm hạnh. Như vậy, này các Tỷ-kheo? là hạng người hướng đên lợi minh, không lợi người. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người không mau mắn nhận xét trong các thiện pháp, không thọ trì các pháp đã được nghe, không suy tư ý nghĩa các pháp đã được thọ trì5 không hiểu nghĩa, không hiêu pháp? không thực hành pháp, tùy pháp; nhưng là người thiện ngôn, khéo nói5 dùng những lời tao nhã, phát âm chính xác rõ ràng, khiến cho nghĩa lý được minh bạch; là người thuyêt giảng, khích lệ? làm cho phấn khởi, làm cho hoan hỷ các vị đồng Phạm hạnh. Như vậy? này các Tỷ-kheo5 là hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là hạng người không hướng đến lợi mình và lợi người? Ở đây5 này các Tỷ-kheo? có hạng người không có mau mắn nhận xét trong các thiện pháp, không thọ trì các pháp đã được nghe, không suy tư ý nghĩa các pháp đã được thọ trì, không hiểu nghĩa, không hiểu pháp, không thực hành pháp, tùy pháp; không phải là người thiện ngôn? khéo nói, dùng những lời tao nhã, phát âm chính xác, rõ ràng, khiến cho nghĩa lý được minh bạch; không phải là người thuyêt giảng, khích lệ, làm cho phân khỏi, không làm cho hoan hỷ các vị đồng Phạm hạnh. Như vậy, này các Tỷ-kheo5 là hạng người không hướng đến lợi mình và lợi người. Và này các Tỷ-kheo, thê nào là hạng người hướng đên lợi mình và lợi người? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có hạng người mau mắn nhận xét trong các thiện pháp, thọ trì các pháp đã được nghe, suy tư ý nghĩa các pháp đã được thọ tri, sau khi hiểu nghĩa, hiểu pháp, thực hành pháp, tùy pháp; và là người thiện ngôn, khéo nói, dùng những lời tao nhã, phát âm chính xác rõ ràng, khiến cho nghĩa lý được minh bạch; là người thuyêt giảng, khích lệ5 làm cho phân khởi, làm cho hoan hỷ các vị đồng Phạm hạnh. Như vậy, này các Tỷ-kheo? là hạng người hướng đến lợi mình và lợi người. Này các Tỷ"kheo5 có bốn hạng người có mặt hiện hữu ở đời. VIII. KINH LỢI ÍCH CHO MÌNH (Attahitasutta) (A. II. 98) 98. Này các Tỷ-kheo, có bốn hạng người có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Hướng đến lợi minh, không lợi người; hướng đến lợi người, không lợi mình; không hướng đến lợi mình, không lợi người; hướng đến lợi mình, lợi người. Này các Tỷ-kheo? có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. IX. KINH CÁC HỌC PHÁP (Sikkhãpadasutta) (4 II. 98) 99. Này các Tỷ-kheo5 có bốn hạng người có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn?

Hướng đên lợi mình, không lợi người; hướng đên lợi người? không lợi mình; không hướng đến lợi minh, không lợi người; hướng đến lợi mình, lợi người. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người hướng đến lợi mình, không lợi người? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người tự mình từ bỏ sát sanh, không khích lệ người khác từ bỏ sát sanh; tự mình từ bỏ lấy của không cho5 không khh lệ người khác từ bỏ lấy của không cho; tự mình từ bỏ tà hạnh trong các dục, không khích lệ người khác từ bỏ tà hạnh trong các dục; tự mình không từ bỏ nói láo5 khích lệ người khác từ bỏ nói láo; tự mình từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, không khích lệ người khác từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Như vậy? này các Tỷ-kheo, là hạng người hướng đến lợi mình, không lợi người. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người hướng đến lợi người, không lợi

mình? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người tự mình không từ bỏ sát sanh, khích lệ người khác từ bỏ sát sanh; tự mình không từ bỏ lấy của không cho, khích lệ người khác từ bỏ lấy của không cho; tự mình không từ bỏ tà hạnh trong các dục? khích lệ người khác từ bỏ tà hạnh trong các dục; tự mình không từ bỏ nói láo5 khích lệ người khác từ bỏ nói láo; tự mình không từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu5 khích lệ người khác từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là hạng người hướng đến lợi người, không lợi mình. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là hạng người không hướng đến lợi mình, không lợi người? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có hạng người tự mình không từ bỏ sát sanh, không khích lệ người khác từ bỏ sát sanh; tự mình không từ bỏ lấy của không cho, không khích lệ người khác từ bỏ lấy của không cho; tự mình không từ bỏ tà hạnh trong các dục5 không khích lệ người khác từ bỏ tà hạnh trong các dục; tự mình không từ bỏ nói láo, không khích lệ người khác từ bỏ nói láo; tự mình không từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, không khích lệ người khác từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Như vậy? này các Tỷ-kheo, là hạng người không hướng đến lợi mình, không lợi người. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là hạng người hướng đến lợi mình và lợi người? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có hạng người tự mình từ bỏ sát sanh, khích lệ người khác từ bỏ sát sanh; tự mình từ bỏ lấy của không cho, khích lệ người khác từ bỏ lấy của không cho; tự mình từ bỏ tà hạnh trong các dục5 khích lệ người khác từ bỏ tà hạnh trong các dục; tự mình từ bỏ nói láo, khích lệ người khác từ bỏ nói láo; tự mình từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, khích lệ người khác từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Như vậy, này các Tỷ-kheo9 là hạng người hướng đến lợi mình và lợi người. Này các Tỷ-kheo, có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời.

364 KINH TĂNG CHI BỘ

X. KINH POTALIYA (Potaliyasuttă) (A. II. 100) 100. Rồi du sĩ Potaliya đi đến Thế Tôn; sau khi đến? nói lên với Thế Tôn những lời chào đón hỏi thăm; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, rôi ngôi xuông một bên. Thê Tôn nói với du sĩ Potaliya đang ngôi một bên: Này Potaliya, có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn? Ở đây, này Potaliya, có hạng người nói lời không tán thán đối với người không đáng được tán thán, là đúng sự kiện, đúng sự that, đúng thời; nhưng không nói lời tán thán đối với hạng người đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện, đúng sự thật, đúng thời. Ở đây, này Potaliya, có hạng người nói lên lời tán thán hạng người đáng được tán thán, là đúng sự kĩện? đúng sự thật, đúng thời; nhưng không nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện? đúng sự thật, đúng thời. Ở đây? này các Tỷ-kheo, có hạng người không nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện? đúng sự thật, đúng thời; và không nói lời tán thán đối với hạng người đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện, đúng sự that, đúng thời. Ở đây, này Potaliya, có hạng người nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng tán thán, là đúng sự kiện, đúng sự that, đúng thời; và nói lời tán thán đối với hạng người đáng được tán thán, là đúng sự kiện, đúng sự that, đúng thời. Này Potaliya, có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Này Potaliya, trong bốn hạng người này, hạng người nào ông chấp nhận là vi diệu hơn, thù thắng hơn? Thưa Tôn giả Gotama, có bốn hạng người này5 có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào

là bốn? Ở đây. thưa Tôn giả Gotama, có hạng người nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng được tán thán... không nói lời tán thán đối với người xứng đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện, đúng sự thật, đúng thời. Ở dây, thưa Tôn giả Gotama. có hạng người nói lời tán thán đối với hạng người đáng được tán thán... không nói lời không tán thán đôi với hạng người không đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện, đúng sự thật, đúng thời. Ở đây, thưa Tôn giả Gotama, có hạng người không nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng được tán thán... không nói lời tán thán đối với hạng ngườri được tán thán, dù là đúng sự kiện, đúng sự thật, đúng thời. Ở đây? thưa Tôn giả Gotama, có hạng người nói lời không tán thán đối với hạng người không âảnệ được tán thán, là đúng sự kiện5 đúng sự that, đúng thời; và nói lời tán thán đôi với hạng người đáng được tán thán5 là đúng sự kiện5 đúng sự thật, đúng thời. Thưa Tôn giả Gotama, có bôn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Trong

bốn hạng người này, thưa Tôn giả Gotama, hạng người không nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng được tán thán, là đúng sự kiện5 đúng sự thật, đúng thời; không nói lời tán thán đối với hạng người xứng đáng được tán thán, dù là đúng sự kiện, đúng sự thật, đúng thời, hạng người này đối với tôi đáng được chấp nhận là vi diệu hơn, thù thắng hơn trong bốn hạng người trên. Vì cớ sao? Thưa Tôn giả Gotama, thật là vi diệu tức là xả này. Này Potaliya, có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn?... Này Potaliya, có bốn hạng người này... ở trong đời. Này Potaliya, trong bốn hạng người này, này Potaliya, hạng người này5 nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng được tán thán, là đúng sự kiện? đúng sự thật, đúng thời; nói lời tán thán đối với hạng người đáng được tán thán, là đúng sự kiện? đúng sự thật, đúng thời5 hạng người này vi diệu hơn, thù thắng hơn trong bốn hạng người trên. Vì cớ sao? Này Potaliya, thật là vi diệu, tức là tại đây? tại đây rõ biết đúng thời. —Thưa Tôn giả Gotama, có bốn hạng người... hiện hữu ở đời. Thế nào là bốn?... Thưa Tôn giả Gotama, có bốn hạng người này có mặt hiện hữu ở đời. Trong bốn hạng người này, thưa Tôn giả Gotama, hạng người nói lời không tán thán đối với hạng người không đáng tán thán... nói lời tán thán đối với hạng người dáng được tán than, là đúng sự kiện, đúng sự thật, đúng thời; hạng người này, tôi châp nhận là vi diệu hơn, thù thắng hơn bốn hạng người trên. Vì cớ sao? Thưa Tôn giả Gotama, thật là vi diệu tức là tại đây, tại đây rõ biết đúng thời. Thật vi diệu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thật hy hữu thay, thưa Tôn giả Gotama! Thưa Tôn giả Gotama, như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống... để những ai có mắt có thể thấy sắc, cũng vậy, Chánh pháp được Tôn giả Gotama tuyên thuyết với nhiều pháp môn. Con nay xin quy y Tôn giả Gotama... từ nay cho đến mệnh chung, con xin trọn đời quy ngưỡng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.